

Givet
18.3.2025

Beslutsnummer
11/2025

Diarienummer
2021/24
2021/27
2021/31

Ärende Besvär som gäller detaljplan

Ändringssökande

1. Markus Andersson och Eva-Karin Henriksson, Saltvik
ombud: jur. kand. Marcus Måtar
2. Jan Grunér, Saltvik
ombud: jur. kand. Marcus Måtar
3. Kristina Jensen-Ahlblad, Saltvik

Beslut som överklagas

Kommunfullmäktige i Saltvik
1.2.2021 § 5

Kommunfullmäktige har antagit detaljplanen för etapp 3 i Haraldsby.

Besvär

2021/24

Ändringssökandena Markus Andersson och Eva-Karin Henriksson har yrkat att det överklagade beslutet upphävs och undanröjs då beslutet tillkommit i felaktig ordning eller annars strider mot lag. Vidare har de yrkat att deras rättegångskostnader ersätts med 1 240 euro jämte laga ränta.

Som grund för sina yrkanden har de framfört följande:

Ändringssökandena har inlämnat anmärkningar gällande den aktuella detaljplanen 10.6.2020. Av beredningen och i kommunfullmäktiges beslut framgår inte de anmärkningar som inlämnats och således har fullmäktige inte beaktat de ändringar som yrkats i framförda anmärkningar.

Det framgår ingenstans i beredningen vilka som inlämnat anmärkningar och hur dessa har beaktats eller inte. Således framgår ingenstans att fullmäktige innan beslut fattats skulle ha tagit del av de anmärkningar som inlämnats.

Ändringssökandenas anmärkningar framgår av bilaga 1. Då ändringssökandena i planläggningen inte behandlats på ett likvärdigt sätt som andra fastighetsägare har den grundlagsenliga likställighetsprincipen åsidosatts.

Då fullmäktige fattat sitt beslut har inte fullständig detaljplan framlagts och finns inte med som bilaga till protokollet.

Detta omvittnas även av det faktum att besvärstiden för detaljplan utsatts till 15.3.2021. Handlingarna fanns inte på fullmäktigemötet då justeringen gjordes. Anmärkningarna kom inte fullmäktige till kännedom. Markus Andersson var personligen närvarande på fullmäktigemötet och hörde att hans anmärkningar inte framfördes eller fanns i handlingarna till fullmäktigeledamöterna. Uppenbart är att fullmäktige inte vet vad de beslutat om, vilket är lagstridigt.

2021/27

Ändringssökanden Jan Grunér har yrkat att det överklagade beslutet upphävs och undanröjs då beslutet tillkommit i felaktig ordning eller annars strider mot lag. Vidare har han yrkat att hans rättegångskostnader ersätts med 1 240 euro jämte laga ränta.

Som grund för sina yrkanden har han framfört följande:

Det framgår ingenstans i beredningen vilka som inlämnat anmärkningar och hur dessa har beaktats eller inte. Således framgår ingenstans att fullmäktige innan beslut fattats skulle ha tagit del av de anmärkningar som inlämnats. Ändringssökandens anmärkning om att naturstig över hans fastighet ska strykas framgår inte av handlingarna. Då ändringssökanden i planläggningen inte behandlats på ett likvärdigt sätt som andra fastighetsägare har den grundlagsenliga likställighetsprincipen åsidosatts.

Naturstigen bör avlägsnas ur plan. Då fullmäktige fattat sitt beslut har inte fullständig detaljplan framlagts och finns inte med som bilaga till protokollet. Framförd anmärkning saknas i beredningen.

Detta omvittnas även av det faktum att besvärstiden för detaljplan utsatts till 15.3.2021. Handlingarna fanns inte på fullmäktigemötet då justeringen gjordes 2.2.2021. Uppenbart är att fullmäktige inte vet vad de beslutat om, vilket är lagstridigt då någon justering inte heller framgår av kartor och annat material som kungjorts.

2021/31

Ändringssökanden Kristina Jensen-Ahlblad har anfört besvär över det överklagade beslutet och anfört att beslutet är lagstridigt och har tillkommit i felaktig ordning.

Ändringssökanden hade i augusti 2019 ett möte med arkitekt Tiina Holmberg. En av ändringssökandens frågor gällde vägrätten nedanför fastigheten 736-401-6-22. Ändringssökanden fick som svar att hon inte kunde motsätta sig

vägen då fastigheten belastas av en vägrätt till förmån för kommunens tomt 736-410-6-29 Bergbacka. Med beaktande av arkitektens svar försökte ändringssökanden inte motsätta sig vägen.

Ändringssökanden ställde 22.3.2021 en fråga angående vägens bredd till kommunen, och fick följande svar av byggnads- och miljöinspektören för Saltviks kommun: "Det finns redan idag en "vägrätt" som går söder om 6:12, denna är enligt planförslaget tänkt att fortsätta även över 6:22. Vägområdets bredd är idag och även på den nya sträckan 10 m brett". Ändringssökanden kontaktade även en lantmätariingenjör på lantmäteriet, som sade att det inte automatiskt är så att kommunen har rätt att dra väg även om det finns vägrätt och att detta avgörs från fall till fall. Ändringssökanden kunde då konstatera att uppgifterna hon fått vid mötet med arkitekten varit felaktiga. Lantmätariingenjören påpekade också att om fastigheten 3:149 kan nås från annat håll, vilket den kan, behöver inte kommunen ha rätt att anlägga en gata vid 6:22.

Ändringssökanden har alltså fått felaktig information vid mötet med arkitekten, vilket påverkat hur hon har bemött den antagna detaljplanen.

Ärendets handläggning

Utlåtande gällande 2021/24

Kommunstyrelsen i Saltvik har i sitt utlåtande ansett att besvären bör avslås. Kommunstyrelsen har framfört följande:

Beslutet har föregåtts av en omfattande beredning och hörande av de berörda. De berörda markägarna har hörts i flera omgångar, samråd har ordnats, man har berett markägarna tillfällen att yttra sig såväl skriftligen som muntligen och planförslaget har varit utställt under minst 30 dagar. Arkitekten Holmberg har under tiden fram till planförslagets utställning även haft personliga kontakter med ändringssökandena.

Holmberg har under planläggningens gång fört dialog med ändringssökandena och beaktat och bemött de anmärkningar som har inlämnats, såväl innan som efter planförslagets utställande. Ändringssökandenas anmärkningar har sedan behandlats i såväl kommunstyrelsen som kommunfullmäktige flera gånger innan fullmäktige fattade beslutet.

Under planläggningens gång har Holmberg informerat och kontaktat samtliga markägare två gånger genom brev 17.8.2018 och 26.6.2019. Holmberg har även efter kontakt av ändringssökandena fört dialog med dem personligen avseende deras önskemål. Ändringssökandena kontaktade Holmberg per e-post 25.9.2018 och Holmberg bemötte deras önskemål per e-post.

Ett samrådsmöte ordnades 3.12.2019 där den genomförda detaljplaneringsprocessen och detaljplaneförslaget presenterades. Ändringssökanden deltog i samrådet och lämnade önskemål om ändringar. Ändringssökandens önskemål om att justera våningstalet i kvarter 42 kunde dock inte bifallas utan att först höra markägarna i frågan.

Holmberg justerade detaljplanekartan med beaktande av de önskemål som framkom på samrådsmötet och sände en uppdaterad version av plankartan till ändringssökandena per e-post 13.1.2020. Samtidigt meddelades att hörande av de berörda markägarna avseende justering av våningstalet i kvarter 42 hade genomförts och att markägarna inte hade godkänt förslaget, varför ändringen inte kunde bifallas.

Ändringssökandena framförde ytterligare anmärkningar på planförslaget per e-post under januari 2020, vilka anmärkningar Holmberg även bemötte per e-post.

Skyldigheten att höra fastighetsägare/partner innebär inte att alla fastighetsägare/partners åsikter och förslag måste bifallas. I planläggningsprocesser är det vanligt att ett stort antal kommentarer och yttranden lämnas in, många av dem motstridiga, och det vore omöjligt att beakta samtliga i planens slutliga utformning. Ändringssökandenas anmärkningar har således noterats, bemötts och beaktats i den utsträckning det varit möjligt redan under planläggningsprocessen, innan planförslaget ställdes ut för allmänt påseende. Ändringssökandena har behandlats på ett likvärdigt sätt i förhållande till andra fastighetsägare.

Förslaget till detaljplan färdigställdes under våren 2020 och Holmberg presenterade detsamma för kommunstyrelsen på sitt möte 11.5.2020. Förslaget till detaljplan och tillhörande bilagor bifogades kallelsen. Kommunstyrelsen beslöt att omfatta detaljplanen och att ställa ut den till allmänt påseende under 30 dagar. Under utställningstiden inkom sammanlagt sju anmärkningar på detaljplaneförslaget, varav en av ändringssökandena. Holmberg har beaktat och bemött ändringssökandenas anmärkningar jämte motiveringar i ett bemötande 31.8.2020. Efter utställningstiden togs detaljplaneförslaget upp till behandling på nytt i kommunstyrelsen 7.9.2020 och kommunstyrelsen beslöt föreslå för kommunfullmäktige att detaljplanen fastställs.

Detaljplanen behandlades av kommunfullmäktige 21.9.2020. Kommunfullmäktige fick inför mötet i kallelsen ta del av de anmärkningar som inlämnats mot detaljplanen samt Holmbergs bemötanden av dessa. Kommunfullmäktige beslöt återremittera ärendet till kommunstyrelsen för en utförligare presentation av inlämnade anmärkningar och bemötanden. Kommunstyrelsen beslöt vid sitt möte 19.10.2020 att begära att Holmberg gör en utförligare konsekvensanalys av tidigare inlämnade anmärkningar och bemötanden av dem, och att Holmberg därefter bjuds in till kommunstyrelsens möte för ny presentation. Holmberg deltog i kommunstyrelsens möte 18.1.2021 där hon presenterade detaljplanen och konsekvensanalysen av inlämnade anmärkningar. Kommunstyrelsen beslöt att bjuda in Holmberg till kommunfullmäktiges möte för att presentera detaljplanen, anmärkningarna och bemötandena av dem, samt att föreslå för kommunfullmäktige att fastställa detaljplanen. Ändringssökandenas och övrigas anmärkningar på planförslaget har beaktats i kommunstyrelsens beredning av beslutsförslaget till kommunfullmäktige.

Planförslaget behandlades av kommunfullmäktige en andra gång 1.2.2021 där Holmberg bjöds in att delta för att presentera resultatet av planläggningen, inlämnade anmärkningar och hur anmärkningarna har beaktats.

Detaljplaneförslaget var oförändrat till sitt innehåll från det att detaljplanen behandlades av fullmäktige första gången 21.9.2020. Kommunstyrelsen har inför inlämnandet av utlåtandet till förvaltningsdomstolen begärt en skriftlig redogörelse över innehållet i presentationen inför fullmäktige 1.2.2021 av Holmberg och av utlåtandet framgår vilken information som Holmberg muntligen har föredragit för kommunfullmäktige och vilket underlag som har presenterats 1.2.2021. Inför fullmäktige har Holmberg presenterat vilka anmärkningar som hade lämnats in, vilka justeringar som hade vidtagits med anledning av anmärkningarna samt vilka delar av anmärkningarna som inte kan genomföras och orsakerna till det.

I presentationen inkluderades ändringssökandenas samtliga anmärkningar som hade lämnats in 10.6.2020. Holmberg berättade för fullmäktige att alla anmärkningar som ändringssökandena har framfört under processen och som varit förenliga med bl.a. lag och likställhetsprincipen har genomförts i enlighet med deras önskemål. Återstående önskemål som inte har kunnat genomföras är sådana som inte varit förenliga med plan- och bygglagen eller påverkat grannars rättigheter eller inte uppfyllt kravet på en jämlik behandling av markägarna. Dessa orsaker har kommunicerats till ändringssökandena ett flertal gånger under planläggningsprocessen.

Holmberg presenterade även en sammanställning av anmärkningarna och bemötandena av dem i en excel-fil. Ledamöterna hade även möjlighet att ställa frågor under presentationen.

Den slutliga detaljplanen och ändringssökandenas och övrigas anmärkningar har muntligen redogjorts för under mötet 1.2.2021. Fullmäktige har således tagit del av och beaktat ändringssökandenas anmärkningar i sitt beslutsfattande. Fullmäktige har således haft nödvändigt underlag för att kunna fatta beslut och haft fullständig kännedom om innehållet i det beslut som fattades.

Beslutsprotokollet har justerats 1.2.2021 och lagts fram till påseende 2.2.2021. Beslutet med besväransvisning har publicerats på kommunens elektroniska anslagstavla 15.2.2021. Med beaktande av sju dagars delgivningstid har kommunen i kungörelsen valt att ange att besvärstiden för sökande av ändring utgick 24.3.2021. Kommunen anser inte att det finns något samband mellan den utsatta besvärstiden och kommunfullmäktiges tillgång till detaljplanehandlingar vid beslutsfattandet på det sättet som ändringssökandena anser.

Utlåtande gällande 2021/27

Kommunstyrelsen i Saltvik har i sitt utlåtande ansett att besvären bör avslås. Kommunstyrelsen har framfört följande:

Beslutet har föregåtts av en omfattande beredning och hörande av de berörda. De berörda markägarna har hörts i flera omgångar, samråd har ordnats, man har berett markägarna tillfällen att yttra sig såväl skriftligen som muntligen och planförslaget har varit utställt under minst 30 dagar. Arkitekten Holmberg har under tiden fram till planförslagets utställning även haft personliga kontakter med ändringssökandena.

Holmberg har under planläggningens gång fört dialog med ändringssökanden och beaktat och bemött de anmärkningar som har inlämnats, såväl innan som efter planförslagets utställande. Ändringssökandens anmärkningar har sedan behandlats i såväl kommunstyrelsen som kommunfullmäktige flera gånger innan fullmäktige fattade beslutet.

Under planläggningens gång har Holmberg informerat och kontaktat samtliga markägare två gånger genom brev 17.8.2018 och 26.6.2019.

Ändringssökanden har utöver dessa brev även fått ett personligt brev daterat 24.1.2019 gällande uppgörandet av detaljplan och förslag till ny vägdragning som skulle påverka ändringssökandens fastighet.

Ändringssökanden kontaktade Holmberg per e-post 13.7.2019 där han framförde att han inte önskar någon väg på sin fastighet och att kommunen får söka en alternativ vägdragning på egen mark. Ändringssökandens önskemål om att bilvägen skulle tas bort från hans tomt hörsammades och Holmberg presenterade ett nytt planförslag där alla bilvägar via ändringssökandens tomt hade avlägsnats. Istället för den initialt föreslagna bilvägen mellan Solhemsvägen och Stentorpsgränd föreslog Holmberg istället en några meter bred gångstig, så att den enda parken med möjlighet till gemensam lekplats på området skulle kunna nås från Solhemsvägen, detta av ändamålsenlighets- och säkerhetsskäl. I utbyte mot 150 kvm mark från den nordöstra delen av ändringssökandens fastighet som skulle behövas för att möjliggöra en gångstig erbjöds ändringssökanden i utbyte 340 kvm nu tomtareal av kommunen på den södra delen av sin fastighet.

Ändringssökandens önskemål om att den initialt föreslagna vägen mellan Solhemsvägen och Stentorpsgränd skulle avlägsnas ur detaljplanen beaktades och emotsågs såtillvida att alla planerade bilvägar via ändringssökandens tomt slopades och ett nytt planförslag togs fram. Ändringssökandens önskemål har dock inte till fullo kunnat tillgodoses i och med den föreslagna stigen, men ändringssökanden har erbjudits byte av mark och har behandlats på ett likvärdigt sätt i förhållande till andra fastighetsägare.

Skyldigheten att höra fastighetsägare/parter innebär inte att alla fastighetsägare/parters åsikter och förslag måste bifallas. I planläggningsprocesser är det vanligt att ett stort antal kommentarer och yttranden lämnas in, många av dem motstridiga, och det vore omöjligt att beakta samtliga i planens slutliga utformning. Ändringssökandens anmärkningar har således noterats, bemötts och beaktats i den utsträckning det varit möjligt redan under planläggningsprocessen, innan planförslaget ställdes ut för allmänt påseende. Ändringssökanden har behandlats på ett likvärdigt sätt i förhållande till andra fastighetsägare.

Förslaget till detaljplan färdigställdes under våren 2020 och Holmberg presenterade detsamma för kommunstyrelsen på sitt möte 11.5.2020. Förslaget till detaljplan och tillhörande bilagor bifogades kallelsen. Kommunstyrelsen beslöt att omfatta detaljplanen och att ställa ut den till allmänt påseende under 30 dagar. Under utställningstiden inkom sammanlagt sju anmärkningar på detaljplaneförslaget, varav en av ändringssökandena. Holmberg har beaktat och bemött ändringssökandenas anmärkningar jämte motiveringar i ett bemötande 31.8.2020. Efter utställningstiden togs detaljplaneförslaget upp till behandling på nytt i kommunstyrelsen 7.9.2020 och kommunstyrelsen beslöt föreslå för kommunfullmäktige att detaljplanen fastställs.

Detaljplanen behandlades av kommunfullmäktige 21.9.2020. Kommunfullmäktige fick inför mötet i kallelsen ta del av de anmärkningar som inlämnats mot detaljplanen samt Holmbergs bemötanden av dessa. Kommunfullmäktige beslut återremittera ärendet till kommunstyrelsen för en utförligare presentation av inlämnade anmärkningar och bemötanden. Kommunstyrelsen beslöt vid sitt möte 19.10.2020 att begära att Holmberg gör en utförligare konsekvensanalys av tidigare inlämnade anmärkningar och bemötanden av dem, och att Holmberg därefter bjuds in till kommunstyrelsens möte för ny presentation. Holmberg deltog i kommunstyrelsens möte 18.1.2021 där hon presenterade detaljplanen och konsekvensanalysen av inlämnade anmärkningar. Kommunstyrelsen beslöt att bjuda in Holmberg till kommunfullmäktiges möte för att presentera detaljplanen, anmärkningarna och bemötandena av dem, samt att föreslå för kommunfullmäktige att fastställa detaljplanen. Ändringssökandens och övrigas anmärkningar på planförslaget har beaktats i kommunstyrelsens beredning av beslutsförslaget till kommunfullmäktige.

Planförslaget behandlades av kommunfullmäktige en andra gång 1.2.2021 där Holmberg bjöds in att delta för att presentera resultatet av planläggningen, inlämnade anmärkningar och hur anmärkningarna har beaktats. Detaljplaneförslaget var oförändrat till sitt innehåll från det att detaljplanen behandlades av fullmäktige första gången 21.9.2020. Kommunstyrelsen har inför inlämnandet av utlåtandet till förvaltningsdomstolen begärt en skriftlig redogörelse över innehållet i presentationen inför fullmäktige 1.2.2021 av Holmberg och av utlåtandet framgår vilken information som Holmberg muntligen har föredragit för kommunfullmäktige och vilket underlag som har presenterats 1.2.2021. Inför fullmäktige har Holmberg presenterat vilka anmärkningar som hade lämnats in, vilka justeringar som hade vidtagits med anledning av anmärkningarna samt vilka delar av anmärkningarna som inte kan genomföras och orsakerna till det.

I presentationen inkluderades ändringssökandens anmärkning om stigen till lekplatsen som han hade lämnat in 14.6.2020. Holmberg berättade för fullmäktige att alla önskemål som ändringssökanden har framfört under processen och som varit förenliga med bl.a. lag och likställighetsprincipen har genomförts enligt hans önskemål. Återstående önskemål som inte har kunnat genomföras är sådana som inte varit förenliga med plan- och bygglagen eller

påverkat grannars rättigheter eller inte uppfyllt kravet på en jämlik behandling av markägarna. Dessa orsaker har kommunicerats till ändringssökanden under planlägningsprocessen.

Holmberg presenterade även en sammanställning av anmärkningarna och bemötandena av dem i en excel-fil. Ledamöterna hade även möjlighet att ställa frågor under presentationen.

Den slutliga detaljplanen och ändringssökandens och övrigas anmärkningar har muntligen redogjorts för under mötet 1.2.2021. Fullmäktige har således tagit del av och beaktat ändringssökandens anmärkningar i sitt beslutsfattande. Fullmäktige har således haft nödvändigt underlag för att kunna fatta beslut och haft fullständig kännedom om innehållet i det beslut som fattades.

Beslutsprotokollet har justerats 1.2.2021 och lagts fram till påseende 2.2.2021. Beslutet med besväransvisning har publicerats på kommunens elektroniska anslagstavla 15.2.2021. Med beaktande av sju dagars delgivningstid har kommunen i kungörelsen valt att ange att besvärstiden för sökande av ändring utgick 24.3.2021. Kommunen anser inte att det finns något samband mellan den utsatta besvärstiden och kommunfullmäktiges tillgång till detaljplanehandlingar vid beslutsfattandet på det sättet som ändringssökanden anser.

Utlåtande gällande 2021/31

Kommunstyrelsen i Saltvik har i sitt utlåtande ansett att besvären bör avslås. Kommunstyrelsen har framfört följande:

Beslutet har föregåtts av en omfattande beredning och hörande av de berörda. De berörda markägarna har hörts i flera omgångar, samråd har ordnats, man har berett markägarna tillfällen att yttra sig såväl skriftligen som muntligen och planförslaget har varit utställt under minst 30 dagar.

Ett korrekt hörande under en detaljplans beredningsskede förutsätter att den som berörs av förslaget för det första ges tillfälle till samråd och för det andra bereds tillfälle att yttra sig antingen skriftligen eller muntligen. Med uttrycket "ges tillfälle" markeras att kommunen inte behöver utöva någon uppsökande verksamhet för att nå intressenterna. Däremot ska kommunen aktivt verka för att samrådsmöte hålls. Det är därefter upp till intressenterna att utnyttja den möjlighet till påverkan som samrådet erbjuder genom att t.ex. delta i samrådsmöten eller reagera på utsänt material.

Samtliga markägare som berörs av planläggningen har informerats via brev i två omgångar; 17.8.2018 och 26.6.2019. Båda breven har skickats till ändringssökanden i egenskap av ägare till fastigheten 736-410-6-22 och delägare av fastigheten 736-410-6-12. I båda breven bereds markägarna tillfälle att kontakta planläggare Holmberg vid frågor eller önskemål om planeringen.

Under sommaren 2019 har ändringssökanden stått i kontakt och korresponderat med Holmberg och man har även hållit ett gemensamt möte 29.8.2019 för att behandla frågor. Samråd i enlighet med plan- och bygglagen ordnades 3.12.2019 och kungörelse publicerades såväl på kommunens hemsida som i den lokala tidningen. I samrådsmötet deltog tre personer och ändringssökanden var inte en av dem. Ändringssökanden har getts tillfälle till samråd och att yttra sig såväl skriftligt som muntligt under beredningen av detaljplanen. Hörandet i beredningsskedet har genomförts i enlighet med plan- och bygglagen.

Kommunstyrelsen beslutade 11.5.2019 att ställa ut förslaget till detaljplan. Förslaget har varit utställt under perioden 18.5.2020-18.6.2020. Under utställningsperioden inkom ändringssökanden med synpunkter på det utställda planförslaget. De inlämnade synpunkterna berörde inte det vägområde som nu är föremål för besvär. De inkomna synpunkterna har bemötts.

Saltviks kommun har med anledning av besvären begärt ett utlåtande från planläggare Holmberg avseende den information som har förmedlats till ändringssökanden under mötet. Av Holmbergs utlåtande framgår att Holmberg under mötet informerat ändringssökanden om att vägen söder om fastigheten 736-410-6-12 inte kan bli föremål för besvär eftersom där redan finns ett fastställt vägområde som har antagits i en redan tidigare fastställd detaljplan. Vägområdet söder om fastigheten 6:12 kan således inte längre påverkas under denna planläggning, vilket också meddelades ändringssökanden.

Vägområdet söder om fastigheten 736-410-6-22 är däremot nytt i den aktuella detaljplanen. Avsikten är att redan tidigare fastställt vägområde söder om fastigheten 6:12 förlängs så att det fortsätter även söder om fastigheten 6:22 och vidare in på följande fastighet 3:149. Holmberg har under mötet uppfattat att ändringssökandens frågeställning avseende vägområdet enbart avsåg vägen söder om fastigheten 6:12, vilken fastighet är bebyggd och där ändringssökanden bor. Fastigheten 6:22 är inte bebyggd. Den information som Holmberg har lämnat vid mötet med ändringssökanden avsåg således vägområdet som redan är fastställt och informationen som lämnades var således korrekt. Holmberg har inte lämnat någon uttrycklig information om vägområdet söder om 6:22 och har således inte lämnat någon vilseledande information till den delen. Av ändringssökandens besvär verkar det dock som om missförståndet uppstått häri; ändringssökanden har felaktigt uppfattat att informationen om vägområdet gällde även fastigheten 6:22.

Kommunen beklagar att kommunikationen gällande vägområdena söder om ändringssökandens fastigheter har lett till missförstånd, men missförståndet kan inte i sig anses vara ett sådant fel i beredningen av detaljplanen att beslutet skulle anses ha tillkommit i felaktig ordning. Ändringssökanden har inte fått någon sådan felaktig information som skulle ha påverkat ärendets beredning eller beslutets innehåll.

Saltviks kommun konstaterar att ändringssökandens uppfattning i ärendet verkar bero på ett missförstånd där man sammanblandat begreppen *vägrätt* och *vägområde i en detaljplan*. Fastigheten 6:22 belastas mycket riktigt av en

vägrätt till förmån för kommunens fastighet 6:29. Med vägrätt avses en fastighet tillhörig bestående rätt att använda en annan fastighets område för färd, dvs. en rätt att använda en annan fastighets område för att ta sig till fastigheten. Att ändringssökandens fastighet 6:22 belastas av en vägrätt framkommer tydligt av fastighetens registerutdrag, vilket ändringssökanden såsom fastighetsägare måste antas ha känt till. Endast det faktum att en fastighet belastas av en annan fastighets vägrätt innebär däremot inte att kommunen per automatik skulle ha rätt att planera en gata på fastigheten i en detaljplan. Många andra faktorer har en inverkan vid planering av ett vägområde i en detaljplan, och ett vägområde i en detaljplan blir juridiskt bindande först då planen har fastställts.

Ett vägområde i en detaljplan kan planeras in oavsett om kommunen skulle ha vägrätt som belastar kringliggande fastigheter eller inte. Den lantmätare som ändringssökanden pratat med och som hon hänvisat till i sina besvär har alltså även han uppgett korrekta uppgifter. Ändringssökanden har troligen missuppfattat innebörden av de två begreppen och deras inverkan på hennes fastigheter.

Det planerade vägområdet har funnits med i förslaget till detaljplan redan från planläggningens inledande. Av planen har det aktuella vägområdet tydligt framgått och ändringssökanden har haft möjligheter att inlämna synpunkter på förslaget under hela beredningsprocessen. Om domstolen skulle anse att det har skett ett fel i förfarandet så att beslutet anses ha tillkommit i oriktig ordning ska beslutet inte upphävas eftersom felet har saknat betydelse för slutresultatet. Även om ändringssökanden hade inlämnat synpunkter på det planerade vägområdets dragning, skulle synpunkterna inte ha påverkat innehållet i beslutet. Planläggaren har redan vid framtagandet av förslaget till detaljplan beaktat möjliga alternativa dragningar av vägen. För den aktuella vägbiten vid ändringssökandens fastighet 6:22 finns inga andra alternativ som skulle vara förenliga med kraven på detaljplanens innehåll. Med beaktande av det aktuella områdets beskaffenhet och särskilt den branta terrängen som tydligt framgår av kartor av detaljplanen har alternativa vägdragningar inte varit möjliga. Det är inte förenligt med kraven på en detaljplan att vägen exempelvis skulle dras ”den bakre vägen” till de nya kvarteren, bl.a. på grund av de ökade kostnader och olägenheter för andra markägare som detta skulle medföra. Det aktuella vägområdet i detaljplanen har utarbetats utgående från vad som har ansetts vara den mest ändamålsenliga/enda möjliga lösningen.

Det är skäligt att vägområdet planeras på det föreslagna sättet, särskilt med beaktande av att det redan i en tidigare detaljplan finns ett fastställt vägområde vid ändringssökandens fastighet 6:12, vilket vägområde skulle fortsätta invid fastighet 6:22, samt att en befintlig vägrätt belastar fastigheten 6:22. Med beaktande av att det redan finns en vägrätt kommer det nya vägområdet i detaljplanen inte heller att förorsaka ändringssökanden någon ny belastning eller förrättning. Den aktuella fastigheten har alltså belastats av en vägrätt.

Bemötande gällande ärende 2021/24

Ändringssökandena Andersson och Henriksson har inkommit med ett bemötande vari de upprepat sina yrkanden och ytterligare i rättegångskostnader yrkat 620 euro, eller sammanlagt 1 860 euro inkl. moms jämte laga ränta. De har även begärt muntlig handläggning för att höra vittnet Kerstin Andersson om att planen inte var klar vid beslutsfattandet utan att det för henne uppgivits att ändringar skulle göras i planen innan den gavs ut.

Grundprincipen som är i lag reglerad är att förvaltningsbeslut och beredning ska vara skriftliga. Det ska gå att granska besluten utgående ifrån skriftlig dokumentation. Av besvären framgår grunderna som kommunen genom sitt utlåtande vitsordar.

Kommunen medger att en utomstående konsult som anlitas har presenterat detaljplanen och inlämnade anmärkningar muntligt. Av kallelsen till fullmäktige och de handlingar som legat till grund för beslutet framgår inte att ändringssökandenas och övrigas anmärkningar har beaktats i beslutsförslaget till fullmäktige. Allt har behandlats muntligen och inte skriftligt. Ändringssökanden Andersson som var åhörare på fullmäktigemötet kunde konstatera att hans anmärkning inte föredrogs utan att Holmberg uppfattat den felaktigt.

Enligt 44 § i kommunallagen ska ett ärende beredas av kommunstyrelsen, inte av en anlita konsult.

Av beredningen som framgår av fullmäktiges beslut framgår inte vilka som avgivit anmärkningar eller anmärkningarnas innehåll. Beslutet uppfyller inte de krav som även framgår av 40 § i förvaltningslagen, dvs. att ett beslut ska motiveras. Här borde alla anmärkningar som gjorts mot planförslaget framkommit. Alla medborgare ska kunna granska ett beslut och bakgrundsmaterial. Här fanns detta inte och inte ens detaljplanen var klar vid fattandet av beslutet.

Ingenstans i beslutsprocessen har angivits resultat av hörande och förslag med anledning av de synpunkter som har framförts. Någon redovisning framgår inte.

Bemötande gällande ärende 2021/27

Ändringssökanden Grunér har inkommit med ett bemötande vari han upprepat sina yrkanden och ytterligare i rättegångskostnader yrkat 620 euro, eller sammanlagt 1 860 euro inkl. moms jämte laga ränta. Han har även begärt muntlig handläggning för att höra vittnet Kerstin Andersson om att planen inte var klar vid beslutsfattandet utan att det för henne uppgivits att ändringar skulle göras i planen innan den gavs ut.

Grundprincipen som är i lag reglerad är att förvaltningsbeslut och beredning ska vara skriftliga. Det ska gå att granska besluten utgående ifrån skriftlig dokumentation. Av besvären framgår grunderna som kommunen genom sitt utlåtande vitsordar.

Kommunen medger att en utomstående konsult som anlitas har presenterat detaljplanen och inlämnade anmärkningar muntligt. Av kallelsen till fullmäktige och de handlingar som legat till grund för beslutet framgår inte att ändringssökandenas och övrigas anmärkningar har beaktats i beslutsförslaget till fullmäktige. Allt har behandlats muntligen och inte skriftligt. Ändringssökanden Andersson som var åhörare på fullmäktigemötet kunde konstatera att hans anmärkning inte föredrogs utan att Holmberg uppfattat den felaktigt.

Enligt 44 § i kommunallagen ska ett ärende beredas av kommunstyrelsen, inte av en anlitad konsult.

Av beredningen som framgår av fullmäktiges beslut framgår inte vilka som avgivit anmärkningar eller anmärkningarnas innehåll. Beslutet uppfyller inte de krav som även framgår av 40 § i förvaltningslagen, dvs. att ett beslut ska motiveras. Här borde alla anmärkningar som gjorts mot planförslaget framkommit. Alla medborgare ska kunna granska ett beslut och bakgrundsmaterial. Här fanns detta inte och inte ens detaljplanen var klar vid fattandet av beslutet.

Ingenstans i beslutsprocessen har angivits resultat av hörande och förslag med anledning av de synpunkter som har framförts. Någon redovisning framgår inte.

Bemötande i ärende 2021/31

Ändringssökanden Jensen-Ahlblad har inkommit med ett bemötande, vari hon upprepat det hon anfört i sina besvär samt anfört följande:

Diskussionen kring vägrätten och gatan var den mest betydande delen för ändringssökanden i och med att trafiken ökar betydligt med nio nya tomter. Därför var hon under mötet mycket noggrann med att förstå huruvida hon kunde motsätta sig gatan. Med på mötet fanns också John Ahlblad som bestyrker händelseförloppet.

Holmbergs redogörelse över mötet håller inte. Hon säger sig ha förstått att vägrätten och gatan som pratades om under mötet endast gällde vägen söder om 6:12. Om man antar att detta felaktiga påstående skulle stämma måste hon under diskussionen som fortsatte förstått att hon gett fel information då man grundligt gick igenom just hur gatan skulle påverka ändringssökandens tomt och parkområdet som önskades för att på något sätt få mer avskildhet. Att en ägare till två tomter skulle vilja motsäga sig en befintlig fastställd gata på en annans mark men inte den nya inritade gatan på den egna fastigheten saknar all logik. Det stämmer inte att informationen ändringssökanden fått kring detta

varit splittrad då den enda information hon fått kring frågan var under mötet med Holmberg, dvs. vid ett och samma tillfälle då Holmberg själv var den som gav informationen.

Kommunen skyldighet är att informationen ska vara korrekt i dessa frågor och så har inte fallet varit under denna process. Eftersom ändringssökanden fick informationen att hon inte kunde motsätta sig den nya gatan inritad på fastigheten 6:22 fanns det ingen orsak för henne att göra detta i något sammanhang efter mötet och detta har därmed påverkat hela processen gällande detaljplanen för ändringssökandens del.

Förvaltningsdomstolens avgörande

Förvaltningsdomstolen avslår yrkandet på hållande av muntlig förhandling i ärendena 2021/24 och 2021/27.

Förvaltningsdomstolen avvisar utan prövning de besvärsgrunder i ärendena 2021/24 och 2021/27 som avser att ett ärende enligt 44 § i kommunallagen ska beredas av kommunstyrelsen, inte av en anlita konsult.

Förvaltningsdomstolen upphäver det överklagade beslutet om att anta detaljplanen i sin helhet med anledning av besvären i ärendena 2021/24 och 2021/27. Med anledning av detta prövar förvaltningsdomstolen inte yrkandena i ärende 2021/31. Besvären anförda av ändringssökanden Jensen-Ahlblad avskrivs.

Förvaltningsdomstolen avslår Markus Anderssons och Eva-Karin Henrikssons samt Jan Grunérs yrkande om ersättning av rättegångskostnader i ärendena 2021/24 och 2021/27.

Skälen till förvaltningsdomstolens avgörande

Avvisade yrkanden

Enligt 114 § i kommunallagen ska kommunalbesvär anföras inom 30 dagar från dagen för delfäendet av beslutet. Enligt långvarig rättspraxis och stabil rättsdoktrin har ett särdrag hos kommunalbesvär ansetts vara att nya besvärsgrunder inte får anföras efter besvärstidens utgång, vilket även gäller för ändringssökande enligt landskapets kommunallag (se HFD 1.10.2013/3118). Denna tolkning av landskapslagen överensstämmer samtidigt med den uttryckliga bestämmelse om saken som intagits i 135 § 3 mom. i rikets kommunallag, vilken till denna del måste beaktas med tanke på rikets lagstiftningsbehörighet i fråga om rättsskipning.

Den besvärsggrund som framförts av ändringssökandena Markus Andersson och Eva-Karin Henriksson samt av ändringssökanden Jan Grunér som avser att ett ärende enligt 44 § i kommunallagen ska beredas av kommunstyrelsen, inte av en anlita konsult ska därför avvisas.

I övrigt prövas besvären.

Utgångspunkter för prövningen

Enligt 98 § 1 mom. i plan- och bygglagen för landskapet Åland (plan- och bygglagen) söks ändring i ett beslut som gäller antagande av en detaljplan hos Ålands förvaltningsdomstol genom besvär på det sätt som bestäms i kommunallagen för landskapet Åland (kommunallagen).

Enligt 111 § 2 mom. i kommunallagen får ett beslut överklagas genom kommunalbesvär på den grunden att beslutet tillkommit i felaktig ordning, den myndighet som fattat beslutet har överskridit sina befogenheter eller beslutet annars strider mot lag.

Bestämmelser om planläggning i plan- och bygglagen

I enlighet med 4 § i plan- och bygglagen för landskapet Åland (plan- och bygglagen) är det en kommunal angelägenhet att besluta om planläggning av användningen av mark och vatten. Regleringen av markens användning och av bebyggelsen inom kommunen sker genom general- och detaljplaner. Generalplanen anger huvuddragen för markanvändningen i hela kommunen eller en del av den. Detaljplanen anger närmare hur ett begränsat markområde i kommunen ska användas och bebyggas.

Enligt 24 § 1 mom. i plan- och bygglagen upprättas en detaljplan för den detaljerade regleringen av markanvändningen, byggandet och utvecklandet av områden. Detaljplanens syfte är att anvisa områden för olika ändamål och styra byggande och annan markanvändning på det sätt som de lokala förhållandena, stads- och landskapsbildningen, den befintliga bebyggelsen, naturmiljön och principen om en hållbar utveckling samt andra mål för planen förutsätter.

I 27 § 1-3 mom. i plan- och bygglagen föreskrivs att detaljplanen presenteras på en tillräckligt detaljerad och aktuell baskarta i skalan 1:2 000 eller större. Kartan ska utvisa (2017/82)

- 1) gränserna för det detaljplanerade området,
- 2) gränserna för de olika områden som ingår i detaljplanen,
- 3) de allmänna eller enskilda ändamål för vilka mark- eller vattenområden är planerade att användas,
- 4) omfattningen av byggandet på de olika områdena och tomterna samt
- 5) principer gällande byggnadernas läge och vid behov byggnadssättet.

Till detaljplanen hör även planbeteckningar och planbestämmelser.

Till detaljplanen fogas en planbeskrivning där den information som behövs för att bedöma planens mål, motiven till lösningarna samt dess verkningar presenteras på ett sätt som närmare bestäms genom landskapsförordning.

I 30 § i plan- och bygglagen föreskrivs om hörande i beredningsskedet. Enligt 1 mom. ska, när en plan utarbetas, andra kommuner, myndigheter, juridiska personer och enskilda som berörs av förslaget ges tillfälle till samråd och att yttra sig antingen skriftligen eller muntligen när det är ändamålsenligt med tanke på planens syfte och betydelse. Syftet med hörandet är enligt 2 mom. att

förbättra beslutsunderlaget och ge möjlighet till insyn och påverkan. Resultatet av hörandet och förslag med anledning av de synpunkter som har framförts ska redovisas då planförslaget ställs ut.

I 8 § 1 mom. i plan- och byggförordningen föreskrivs att ett samråd enligt 30 § PBL ordnas när det är ändamålsenligt med tanke på planens syfte och betydelse genom att utkastet till plan med tillhörande motiveringar och konsekvensutredningar presenteras på ett samrådsmöte och de berörda ges möjlighet att framföra sina åsikter muntligen eller skriftligen inom en viss tid.

I 31 § föreskrivs om utställande av planförslag. Enligt 1 mom. ska kommunen, innan en plan antas, ställa ut förslaget under minst 30 dagar. Kommunmedlemmar och de som anges i 30 § 1 mom. har rätt att under utställningstiden skriftligen framföra synpunkter på planförslaget.

Ärende 2021/24 och 2021/27

Hörande i beredningsskedet och behandlingen av inkomna anmärkningar i samband med beslutsfattandet

Ändringssökandena har i sina besvär gjort gällande att det varken av beredningen eller av kommunfullmäktiges beslut framgår de anmärkningar som inlämnats och att fullmäktige således inte beaktat de ändringar som yrkats i framförda anmärkningar. Såsom ovan framgår föreskrivs i plan- och bygglagen om hörande i beredningsskedet av en plan. Syftet med hörandet är att förbättra beslutsunderlaget och ge möjlighet till insyn och påverkan. Enligt lagen ska resultatet av hörandet och förslag med anledning av de synpunkter som ha framförts redovisas då planförslaget ställs ut. I förarbetena till den aktuella paragrafen (Fr. 23/2006-2007) konstateras att detta innebär att åtminstone ett sammandrag av yttrandena och synpunkterna och hur de har beaktats i planläggningen ska upprättas innan planförslaget ställs ut. I övrigt saknas det i lagstiftningen mera ingående bestämmelser om hur hörandet och växelverkan med kommuninvånarna ska gå till under planläggningsprocessen.

I samband med att planförslaget ställts ut har kommunen till utställningen bifogat en redogörelse över det hållna samrådsmötet och de synpunkter som då inkommit. Av redogörelsen framgår även hur arkitekt Tiina Holmberg bemött de under samrådet inkomna synpunkterna. Av utredningen i ärendet framgår även att Holmberg under processen och innan utställandet haft kontakt med samtliga ändringssökande även personligen och att önskemål beaktats i den mån det enligt Holmbergs bedömning varit möjligt.

Efter utställandet av planen har sju anmärkningar inkommit till kommunen. Kommunstyrelsen har på sitt sammanträde 7.9.2020 konstaterat att Holmberg har bemött de inkomna anmärkningarna och givit förslag på nya eventuella åtgärder och samtidigt konstaterat att hon anser att ingen ny utställningstid behövs. Kommunstyrelsen beslutat att föreslå för fullmäktige att detaljplanen för etapp 3 i Haraldsby fastställs. Av utredningen i ärendet framgår att till fullmäktiges sammanträdeskallelse har Holmbergs bemötande av anmärkningarna bifogats.

Förvaltningsdomstolen konstaterar angående detta att man visserligen inte förefaller ha bifogat själva anmärkningarna utan enbart planläggarens bemötande i vilket hon återgivit vad som anförts i anmärkningarna. Förvaltningsdomstolen anser ändå att planläggaren till alla relevanta delar återgett anmärkningarna på ett sådant sätt att fullmäktige måste anses ha tagit del av de anmärkningar som inlämnats i samband med utställandet av planen.

Kommunfullmäktige beslutade vid sitt sammanträde 19.10.2020 att begära att Holmberg gör en utförligare konsekvensanalys av tidigare inlämnade anmärkningar och bemötanden av dem och att Holmberg därefter bjuds in till kommunstyrelsens möte för en ny presentation. Holmberg deltog därefter i kommunstyrelsens möte 18.1.2021 där hon presenterade detaljplanen och konsekvensanalysen av inlämnade anmärkningar. Kommunstyrelsen beslöt därefter att bjuda in Holmberg till kommunfullmäktiges möte för att presentera detaljplanen, anmärkningarna och bemötandena av dem, samt att föreslå för kommunfullmäktige att fastställa detaljplanen. Förvaltningsdomstolen konstaterar att fullmäktige initialt skriftligen tagit del av planläggarens bemötande av de inkomna anmärkningarna men att fullmäktige inte efter återremitteringen enligt vad som framkommer av utredningen i ärendet mottagit något ytterligare skriftligen gällande de aktuella anmärkningarna. Planläggaren har endast muntligen presenterat sina slutsatser kring detta för kommunstyrelsen och kommunfullmäktige och först i efterhand sammanställt en redogörelse över vad som muntligen sagts under mötet. Till denna del finner förvaltningsdomstolen att det svårigen går att utreda exakt vad som sagts muntligen. Vad gäller ändringssökanden Henrikssons påstående om att Holmberg inte presenterat hans anmärkning eller att hon skulle ha presenterat den på ett felaktigt sätt konstaterar domstolen att ändringssökanden inte anförts något om på vilket sätt Holmberg presenterat saken felaktigt. Oavsett framgår det enligt förvaltningsdomstolens uppfattning att kommunfullmäktige till samtliga relevanta delar tagit del av de inkomna anmärkningarna och att det som inte funnits skriftligen är planläggarens mera detaljerade bemötande av de aktuella anmärkningarna.

Angående beredningsskedet och behandlingen av anmärkningarna konstaterar förvaltningsdomstolen att det hör till kommunens planläggningsrätt att besluta om planens innehåll efter samråd med berörda parter. Planläggningsprocessen innebär ofta att olika åsikter ska jämkas samman och alla framförda åsikter behöver inte per automatik höras av kommunen. Planläggningsförfarandets lagenlighet ska bedömas i enlighet med bestämmelserna i plan- och bygglagen samt plan- och byggförordningen. Förvaltningsdomstolen finner att det inte framkommit sådana omständigheter som vid en samlad bedömning skulle leda till slutsatsen att beslutet att anta detaljplanen grundats på felaktiga, ofullständiga eller vilseledande uppgifter på ett sådant sätt att det kan anses ha haft en faktisk inverkan på fullmäktiges förmåga att bedöma planlösningen och dess konsekvenser. Det finns därmed inte skäl att upphäva fullmäktiges beslut på de grunder som anförts i besvaren gällande fullmäktiges behandling av ändringssökandenas anmärkningar.

Fullmäktiges tillgång till samlig relevant utredning och det överklagade beslutets utformning

Ändringssökandena har även gjort gällande att då fullmäktige fattat sitt beslut har inte fullständig detaljplan framlagts och finns inte med som bilaga till protokollet. Enligt ändringssökandena har fullmäktige därmed inte vetat exakt vad de fattat beslut om. Angående denna besvärgrund konstaterar förvaltningsdomstolen följande:

I det överklagade beslutet anges såsom kommunfullmäktiges beslut att kommunfullmäktige antecknade informationen till kännedom och beslöt enhälligt att detaljplanen för etapp 3 i Haraldsby fastställs. Några bilagor till beslutet har inte antecknats. Saltvik kommun har i sitt utlåtande konstaterat att beredningen har varit omfattande och att det inte kan ha varit oklart för fullmäktige vad saken gällde när man fattade det slutliga beslutet. Enligt kommunen var innehållet i detaljplanen oförändrat sedan den ställts ut och fullmäktige var därmed medveten om detaljplanens slutgiltiga utformning. Med beaktande vad som framkommit i ärendets utredning gällande att detaljplanens innehåll varit nästintill oförändrat sedan den ställdes ut och särskilt det att det hör till kommunfullmäktige att själva bedöma huruvida beredningen är tillräcklig för att fatta beslut, finner förvaltningsdomstolen inte skäl att upphäva det överklagade beslutet på den grunden att kommunfullmäktige inte skulle ha känt till vad man fattat beslut om.

Ändringssökandena har i sitt bemötande utvecklat ovannämnda besvärgrund och anført att alla medborgare ska kunna granska ett beslut och bakgrundsmaterial och att detta inte varit möjligt i och med att en fullständig detaljplan inte funnits som bilaga till beslutet. Ändringssökandena har vidare framført att detaljplanen inte var klar vid fattandet av beslutet. Angående detta har kommunen i sitt utlåtande anført att detaljplanen var klar i och med att några ändringar inte gjorts sedan den ställts ut.

Förvaltningsdomstolen konstaterar att bestämmelserna i förvaltningslagen för landskapet Åland om motivering av beslut inte blir tillämpliga vid laglighetsprövningen av innehållet i ett planbeslut eftersom det av speciallagstiftningen framgår vad en plan ska innehålla och hur de valda lösningarna ska motiveras. Enligt 27 § i plan- och bygglagen ska detaljplanen presenteras på en tillräckligt detaljerad och aktuell baskarta. Till detaljplanen hör även planbeteckningar och planbestämmelser och till detaljplanen fogas en planbeskrivning där den information som behövs för att bedöma planens mål, motiven till lösningarna samt dess verkningar presenteras på ett sätt som närmare bestäms genom landskapsförordning. Även om planbeskrivningen inte ensam för sig kan bli föremål för besvär är det ändå genom planbeskrivningen som ska innehålla tillräcklig information för att bedöma planens effekter och motiveringar. Om bestämmelserna i ovannämnda paragraf inte uppfylls kan detta leda till att planen upphävs till följd av anförda besvär.

Det framgår varken av det överklagade beslutet eller av sammanträdesprotokollet i övrigt på ett entydigt sätt vilken karta, vilka planbeteckningar och planbestämmelser och vilken planbeskrivning som kommunen har fattat beslut om att anta. Förvaltningsdomstolen har såsom anförts ovan inte funnit skäl att betvivla att kommunfullmäktige vetat vad de fattat beslut om och hur den slutliga detaljplanen är utformad. Förvaltningsdomstolen konstaterar dock att det genom utformningen av det överklagade beslutet förblir oklart hur den antagna planen sett ut. I det överklagade beslutet hänvisas inte till några bilagor ur vilka det skulle framgå vilken plan som fullmäktige antagit. Det framgår heller inte av beslutet att avsikten skulle ha varit att anta detaljplanen i den utformning den haft när den ställdes ut. Förvaltningsdomstolen anser att det av det skriftliga beslutet ska framgå vilken plan det är som fullmäktige antagit. Detta också för att det senare ska gå att visa att planen var klar när den antogs och att inga förändringar därefter skett. Förvaltningsdomstolen konstaterar även att arkitekten Holmberg på mötet 21.9.2020, med anledning av de anmärkningarna om inkommit under utställningstiden, har föreslagit vissa justeringar i förhållande till det förslag som varit utställt: att återställa en fastighets tomtindelning och att tillåta valmat tak och tegelfasad vad gäller en annan fastighet. Det framgår inte av sammanträdesprotokollet i sin helhet eller av beslutet huruvida dessa justeringar har antagits av kommunfullmäktige eller inte. Det framgår heller inte att kommunfullmäktige skulle ha tagit ställning till huruvida justeringarna varit så små att planen inte behöver ställas ut på nytt. Med beaktande av ovanstående finner förvaltningsdomstolen att det inte kan anses vara klarlagt hur planförslaget varit utformat då det godkänts av fullmäktige genom det överklagade beslutet. Följaktligen saknas även förutsättningar att konstatera att planens utformning varit överensstämmande med plan- och bygglagens bestämmelser.

På ovan sagda grund ska kommunfullmäktiges beslut upphävas som lagstridigt i sin helhet. Det saknas följaktligen anledning för förvaltningsdomstolen att härutöver ta ställning till den besvärsgrund som ändringssökanden Grunér anført som gäller en specifik del av den antagna planens innehåll.

Av samma orsak finns inte heller något behov av att i domstolen närmare utreda vad som sagts i kontakt mellan det åberopade vittnet och kommunkansliet. Det är i enlighet med 57 § i lagen om rättegång i förvaltningsärenden uppenbart onödigt att hålla muntlig förhandling i ärendet för det åberopade ändamålet.

Ärende 2021/31

Förvaltningsdomstolen har med anledning av besvären i ärendena 2021/24 och 2021/27 ansett att det överklagade beslutet om att anta detaljplanen ska upphävas i sin helhet. Med anledning av detta anser förvaltningsdomstolen att det inte finns skäl att pröva ändringssökanden Jensen-Ahlblads yrkanden i ärende 2021/31.

Rättegångskostnader

Ändringssökandena Markus Andersson och Eva-Karin Henriksson samt Jan Grunér har yrkat på ersättning för sina rättegångskostnader. I 95 § 1 mom. i lagen om rättegång i förvaltningsärenden stadgas att en delaktig i rättegången är skyldig att helt eller delvis ersätta en annan delaktigs rättegångskostnader, om det särskilt med beaktande av avgörandet i ärendet är oskäligt att denne själv ska stå för sina rättegångskostnader. I samma paragrafs 2 mom. stadgas att när ersättningsskyldighetens skälighet bedöms kan hänsyn dessutom tas till ärendets rättsliga oklarhet, de delaktigas egna åtgärder och ärendets betydelse för parten.

Det överklagade beslutet har visserligen upphävts med anledning av besvären. Med hänsyn till ärendets karaktär och ändringssökandenas intresse i detsamma är det likväl inte oskäligt att de själva svarar för sina egna rättegångskostnader.

Tillämpade rättsnormer

I motiveringen nämnda bestämmelser

Att söka ändring

Med iakttagande av 188 § 1 mom. i rikets lag om områdesanvändning får ändring i detta beslut sökas genom besvär om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. Besvärsanvisning medföljer som bilaga (besvärstillstånd efter anslag 01.20).

Meddelande om rättegångsavgift 01.25

Sammansättning

Irina Wikström
ordförande

Kristina Fagerlund
ledamot

Sandra Kevin
ledamot, föredragande

Beslutet expedieras av

Sandra Kevin
föredragande ledamot

Distribution

Beslut Markus Andersson och Eva-Karin Henriksson/ombud, utan avgift
Jan Grunér/ombud, utan avgift
Kristina Jensen-Ahlblad, utan avgift

Avskrift Kommunstyrelsen i Saltvik